

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tel : 33 92 33 70
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

13. december 2019

Orientering til Folketingets Europaudvalg om domsafsigelse i EU-Domstolens præjudicielle sag C-263/18, Nederlands Uitgeversverbond et Groep Algemene Uitgevers

Kulturministeriet oplyste ved notat oversendt den 18. juli 2018 til Folketingets Europaudvalg, at regeringen agtede at afgive indlæg i sag C-263/18, Nederlands Uitgeversverbond et Groep Algemene Uitgevers.

Sagen vedrører fortolkningen af artikel 2-5 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (Infosoc-direktivet).

Virksomheden Tom Kabinet - den ene part i sagen - er indehaver af webstedet www.tomkabinet.nl. På hjemmesiden udbydes lovligt erhvervede e-bøger til salg som ”brugte” e-bøger inden for den kreds af medlemmer, som har tilmeldt sig Tom Kabinetets ”læseklub”.

Tom Kabinet sælger e-bøger, som Tom Kabinet selv har købt i handelen, og e-bøger, der er videresolgt eller tilbagesolgt af medlemmerne af Tom Kabinet.

NUV/GAU, som er sammenslutninger, der har til formål at varetage samtlige nederlandske udgiveres interesser – og den anden part i sagen - gør gældende, at Tom Kabinetets fremgangsmåde krænker de ophavsrettigheder, som tilhører de NUV/GAU-tilsluttede udgivere og deres forfattere.

Hovedkernen i sagen er spørgsmålet om, hvorvidt ophavsmandens eneret til at sprede sit værk ophører ved det første salg eller anden overdragelse af værket i e-bogsform (såkaldt digital konsumtion) med den konsekvens, at erhververen af en e-bog lovligt kan videresælge denne.

Den 9. august 2018 afgav den danske regering skriftligt indlæg i sagen. Regeringen afgav efterfølgende indlæg ved den mundtlige forhandling af sagen ved EU-Domstolens Store Afdeling i Luxembourg den 2. april 2019.

Regeringen plæderede for, at konsumtion af ophavsmandens spredningsret kun kan finde sted i forhold til fysiske eksemplarer og ikke digitale – med andre ord, at man ikke kan tale om en ”brugt” e-bog.

Det fremgår af WIPO-traktaten om ophavsret og den dertilhørende fælleserklæring, at konsumtion (udtømning) af ophavsmandens spredningsret kun kan finde sted i forhold til fysiske eksemplarer og ikke digitale.

Infosoc-direktivet har bl.a. til formål at gennemføre de forpligtelser, der følger af WIPO-traktaten om ophavsret. Det fremgår af Infosoc-direktivets betragtning 28 og 29, at den ophavsretlige beskyttelse efter direktivet bl.a. omfatter eneretten til at kontrollere spredning af et værk, der indgår i et "fysisk gode", og at spørgsmålet om konsumtion af denne eneret ikke er relevant i forbindelse med onlinetjenester.

I EU-Domstolens sag C-419/13, Art & Allposters International BV mod Stichting Pictoright udtalte domstolen, at "*udtømningen af spredningsretten omfatter den rørlige genstand, der legemliggør et beskyttet værk eller et eksemplar heraf, såfremt denne er blevet bragt i omsætning med samtykke fra indehaveren af ophavsretten*" (præmis 40).

Det følger således af WIPO-traktaten om ophavsret, og umiddelbart ligeledes af Infosoc-direktivet og EU-Domstolens praksis, at der kun kan ske konsumtion af spredningsretten til et værk for så vidt angår fysiske eksemplarer.

Infosoc-direktivet er gennemført i dansk ret ved lov nr. 1051 af 17. december 2002 om ændring af ophavsretsloven. Det fremgår af ophavsretslovens § 19, stk. 1, at når et eksemplar af et værk med ophavsmandens samtykke er solgt eller på anden måde overdraget til andre med ophavsmandens samtykke inden for EØS-området, konsumeres ophavsmandens spredningsret. Erhververen af eksemplaret kan derfor frit foretage viderespredning, f.eks. ved videresalg.

Det fremgår af forarbejderne til ophavsretslovens § 19, at bestemmelsen er forudsat alene at omfatte fysiske medier. Omfatter erhvervelsen rent digitale værker – eksempelvis e-bøger som downloades – beror erhververens ret til at sprede værket til almenheden på indholdet af aftalen med rettighedshaveren.

Efter dansk ret betragtes tilgængeliggørelse i digitale netværk og lignende af beskyttede værker såsom e-bøger således ikke som eksemplarspredning, men i stedet som offentlig fremførelse i form af overføring til almenheden. Retten hertil konsumeres ikke, når et eksemplar af værket af ophavsmanden eller med dennes samtykke gøres tilgængeligt på en onlinetjeneste, og ophavsretslovens regel om konsumtion af spredningsretten finder derfor ikke anvendelse.

Anerkendelsen af et digitalt konsumptionsprincip synes således at være i strid med forudsætningerne bag, og ordlyden af, WIPO-traktaten om ophavsret, Infosoc-direktivet og den danske ophavsretslov.

Domsafsigelse

Generaladvokat M. Szpunar fremsatte den 10. september 2019 forslag til afgørelse i sagen. Forslaget til afgørelse er i tråd med den forståelse af EU-reglerne, som kom til udtryk i den danske regerings indlæg.

Kulturministeriet kan oplyse, at der afsiges dom i sagen den 19. december 2019, kl. 9.30.

Med venlig hilsen

Rasmus Prehn
Kulturminister